

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 18. Articulus V. De metu pœnarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Sæc. XVIII. Christianæ sint actiones, necessario
A. C. 1720. ferantur ad Deum & Christum, obli-
 gatio referendi omnes suas actiones ad
 Deum includitur in primo præcepto,
 est pars cultus supremo Enti debiti, &
 gloriæ, quam ei reddere tenemur. Hæc
 doctrina fundatur in S. Scriptura (i) &
 Traditione (k) temerarium ergo est eas
 impugnare, vel innovare errores a
 Alex. VII. & Innoc. XI. & Clero Gal-
 icano (l) damnatos.

§. XVIII.

Articulus V.

De timore pœnarum.

Plures timoris species sunt distinguen-
 dæ, quarum una juxta S. Thomam
 (m) nos elongat a Deo, aliæ nos ad
 eum approximant.

(i) Cor. 10. v. 31. c. 16. v. 14. ad Col. 3. v. 17.

(k) S. Basil. Reg. disp. interr. 5. Reg. brev. interr. 105. & 106, l. 1. de Bapt. c. 2. tom. 2. p. 659. S. Aug. l. de corr. p. 3. Ench. c. 121. S. Th. 2. 2. q. 100. a. 10. ad 2. in corp. 2. 2. q. 69. a. 1.

(l) Censura Cleri Gall. An. 1700. Prop. 10. & seqq. 2. & 21.

(m) S. Th. 2. 2. q. 19. a. 2. in corp. art. 3.

Prima est timor mundanus seu hu- Sæc. XVIII.
A. C. 1720.
manus, qui nos a Deo avertit, & nos
ad peccatum inducit ob mala tempo-

ralia, quæ ab hominibus infligi time-
mus, si volumus esse Deo fideles: hic
metus est semper malus, quia pro prin-
cipio habet malum mundi amorem,
quo homo finem suum reponit in bonis
temporalibus, quorum jacturam timet.

Theologi distinguunt duas alias spe-
cies timoris, quo approximamus Deo,
nempe servilem & filialem. Primus
pro objecto habet pœnam & supplicium,
quo Deus punit peccatum & præcipue
pœnas gehennæ, hic timor superna-
turalis, ait S. Thomas (n) in se est bo-
nus & laudabilis, provenit a Spiritu S.
ejus utilitas commendatur in S. Scri-
ptura, fides eum nobis inspirat, Deus
eo utitur ad præparandas vias justitiæ,
& ad charitatem in corda inducendam.
Quid dicturus sum (o) ait S. Aug. male
times? non audeo, quandoquidem ipse Do-
minus dixit, nolite timere eos &c. sed eum
timete, qui habet potestatem & corpus &
animam occidere in gehennam ignis. Ita &c.
vobis hunc timete . . . . Time, nil melius
times, nihil est, quod magis timere debeas
. . . . time, ut ista formido custodiat te,
ut

(n) 2. 2. q. 19. art. 4. 8. & ad 2.

(o) Serm. 161. de Verb. Ap. n. 8.

Sæc. XVIII ut perducatur ad dilectionem, & iterum (p)
 A. C. 1720 Qui adhuc ideo bene agit, quia pœnam timeat, Deum non amat, nondum est in caritate filios: utinam tamen pœnam timeat . . . fac, fac vel timore pœnæ, si nondum potest amore iustitiæ.

Hic metus est compatibilis cum charitate, uti videmus in pluribus peccatis, & quamvis destitutus amore, non destruat internum affectum ad peccatum, qui manet in voluntate, potest tamen excludere actus externos peccati & voluntatem retrahere a committendo.

Anathema ergo (q) si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad misericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel a peccato abstinemus, peccatum esse, aut peccatores peiores facere. Censura ergo dignum est dicere, quod omnis timor proin & supernaturalis, ducat ad desperationem, inspiret ideas de Deo falsas & periculosas, repræsentat eum tanquam Dominum austerum & crudelem, & quod ex hoc metu malum evitare, peccatum sit.

Anathema illis, qui cum Lutheri salutarem hunc timorem dicunt esse malum, quem Trid. (r) donum Dei & motum Spiritus S. vocat.

(p) Serm. 156. n. 14. tract. 41. in Joan. n. 10.

(q) Sess. 6. can. 8.

(r) Sess. 14. c. 4. & can. 5.

Si metus servilis ex se est bonus & Sæc. XVIII.
A. C. 1720.
salutaris, non idem dici potest (s) de
servitute, seu de illo timore, quem qui-
dam Theologi dicunt *serviliter servilem*,
quo peccator considerat supplicium, tan-
quam summum malum, ita, ut potius
a Deo puniri timeat, quam eum of-
fendere, dispositusque esset commit-
tere peccatum, quod actu amat, si il-
lud impune posset: hæc servilitas, quæ
est mala, non est timori essentialis, nec
nascitur ex visceribus timoris, sed ex
prava dispositione peccatoris (t). Po-
strema species timoris est timor filialis,
qui semper conjungitur cum amore Dei,
filiis proprium est, & uti ait S. August. (u)
facit, ut plus timeant offendere Deum,
& ab eo per peccatum separari, quam
castigari, hic timor juxta diversitatem
charitatis diversus est, & est initialis (x)
quando charitas Dei est adhuc debilis
& inchoata, perficitur autem juxta in-
crementum charitatis, augetur in corde,
& quando charitas erit perfecta in cælo,
ex-

(s) Epist. 145. ad Anast. n. 4.

(t) 2. 2. q. 19. a. 4. S. Bonav. l. 3, sent.
dist. 34. p. 2. a. q. 2. in resp.

(u) Tract. 9. in Ep. 1. S. Joan. Idem de
Catech. rud. c. 7.

(x) 2. 2. q. 19. art. 8.

Sæc. XVIII. excludet omnem timorem supplicii, &
 A. C. 1720. manebit charitas pura & casta.

Juxta tutiorem doctrinam S. Libris, Traditioni, & Trid. (y) magis consonam timor servilis, solus & sine initiali amore Dei tanquam fontis omni justitiæ non expellit internum affectum peccandi, nec est sufficiens dispositio peccatoris ad justificationem etiam intra Sacramentum pœnitentiæ. Quam periculosæ sequelæ econtra deduci possent, videri potest in censura & Declaratione Cleri Gallicani (z) qui hæc addidit: *Et quidem de dilectione Dei, sicut ad Sacramentum Baptismi in adultis, ita ad Sacramentum pœnitentiæ, quæ est laboriosus Baptismus, requisita, ne necessariam doctrinam omittamus, hæc duo imprimis ex sacrosancta Synodo Tridentina monenda & dicenda esse ducimus: primum, ne quis putet in utroque Sacramento requiri ut præviã contritionem eam, quæ fit charitate perfecta, & quæ cum voto sacramenti, æ-*

(y) Joan. c. 3. v. 15. 1. Cor. c. 16. v. 22. S. Aug. Ep. 145. ad Anast. n. 4. & 5. tract. 1. in Ep. Joann. n. 4. S. Greg. Past. l. 1. M. c. 11. Concil. Araus. II. can. 26. Trid. Sess. de Just. c. 6. Sess. 14. c. 4.

(z) An. 1700. de dilect. Dei in Sacram. Pœnitentiæ & in Cens. Prop. 85. 86. 87.

tequam actu suscipiatur, hominem Deo Sæc. XVIII.
reconciliet. Alterum, nequis putet in A. C. 1720.
utroque sacramento securum se esse, si
præter fidei & spei actus non incipiat
diligere Deum tanquam omnis justitiæ
fontem.,,

Hæc est doctrina Cleri Gallicani,
quam non tangit censura Pontificia
contra errores hic expositos lata.

§. XIX.

Articulus VI.

*De Regulis in administrando Sacra-
mento Pœnitentiæ observandis.*

De assistentia S. Sacrificio Missæ.

De oratione impiorum.

Ecclesia ad nullum extremum decli-
nans semper censuit, ut ait S. Greg.
Nazian. (a) *in eodem vitio esse indulgen-
tiam omnino animadversionis expertem, &
condemnationem venia omni carentem, illa
enim omnes habenas laxans, hæc ob vehe-
mentiam strangulans.* Eapropter Eccle-
sia condemnavit severitatem Montani-
starum & Novatianorum, qui peccato-
ribus

Ll 2

(a) Orat. 39. tom. 1. pag. 605.